

Věstník MZd ČR, částka 9/2010

SPECIALIZOVANÁ PÉČE O NEMOCNÉ
S AKUTNÍ VITREORETINÁLNÍ PROBLEMATIKOU V ČR

čl. 1

Kontext

Požadavky na zvyšování kvality zdravotní péče o akutní onemocnění zadního segmentu oka, vyžadující vysokou odbornost a náročnější materiálně technické vybavení (dále jen „specializovaná péče“), si vyžádaly koncentrovat tuto nákladnou zdravotní péči do personálně i přístrojově špičkově vybavených Vitreoretinálních center tak, aby vynaložené finanční prostředky byly využívány efektivně a účelně. Jedině koncentrací této péče do příslušných zdravotnických zařízení lze dosáhnout toho, aby pacientům byla poskytována nejkvalitnější možná zdravotní péče.

Dle statistických údajů se ročně provádí cca 4000 vitreoretinálních výkonů, z toho je asi 2 000 - 2 500 v rámci akutní neodkladné péče.

čl. 2

Úvod

Ministerstvo zdravotnictví ČR tímto informuje odbornou veřejnost o personálních, materiálně technických a organizačních kritériích, která musí splňovat zdravotnická zařízení zajišťující specializovanou péči v ČR o nemocné s akutní vitreoretinální problematikou, kteří vyžadují chirurgickou léčbu.

Součástí tohoto sdělení je též formulář přihlášky, která musí zdravotnická zařízení usilující o zařazení do Vitreoretinálních center vyplnit a odeslat společně s vyjmenovanými položkami uvedenými v [příloze č. 1](#) na Ministerstvo zdravotnictví ČR. Kritéria zařazení pracovišť do sítě Vitreoretinálních center byla připravena týmem složeným ze zástupců Ministerstva zdravotnictví ČR, zdravotních pojišťoven, odborných společností a zástupců poskytovatelů zdravotní péče pracujících v Pracovní skupině pro specializovanou péči v oboru oftalmologie. Pracovní skupina byla zřízena Ministerstvem zdravotnictví na žádost České oftalmologické společnosti ČLS JEP.

Provozovatel zdravotnického zařízení, usilujícího o zařazení do sítě Vitreoretinálních center, umožní ve zdravotnickém zařízení provedení místního šetření, které bude provádět komise pověřená ministrem zdravotnictví. Předmětem místního šetření bude ověření naplnění a dodržování podmínek stanovených ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví ČR.

Pokud pracoviště nesplňuje některé z méně podstatných, dílčích (technicko-administrativních) kritérií, může být do sítě zařazeno s tím, že mu bude uložena lhůta 1 roku pro naplnění příslušného dílčího kritéria.

Přestane-li zdravotnické zařízení se statutem Vitreoretinálního centra splňovat personální, materiálně technická a organizační kritéria daná tímto Věstníkem Ministerstva zdravotnictví ČR, Ministerstvo zdravotnictví ČR zdravotnickému zařízení buď dočasně pozastaví statut do doby odstranění nedostatku, nebo tento statut odejme, jde-li o závažné nedostatky. Tuto skutečnost uveřejní ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví ČR a dále ji sdělí zdravotním pojišťovnám, které učiní opatření ve své působnosti. Dohled nad plněním kritérií mají zejména zdravotní pojišťovny a odborné společnosti.

čl. 3

Péče o nemocné s akutní vitreoretinální problematikou

Zdravotnická zařízení, která se ucházejí o statut Vitreoretinálního centra musí být současně zdravotnická zařízení, kterým byl v souladu s Metodickým pokynem uveřejněným v částce 6/2008 a 5/2009 Věstníku Ministerstva zdravotnictví ČR udělen statut traumacentra. Není podmínkou, aby každé zdravotnické zařízení s traumacentrem mělo statut i Vitreoretinálního centra.

Dále je nezbytná součinnost Vitreoretinálního centra s řadou dalších medicínských oborů tohoto zdravotnického zařízení (anesteziologie a resuscitace, radiodiagnostika, interna, klinická biochemie, mikrobiologie atd.).

Diagnostické skupiny a seznam výkonů vztahující se k výše uvedeným diagnózám, které jsou vitreoretinální centra povinna ošetřovat.

Poranění očního bulbu penetrující	S 05.6
bez výhřezu nebo ztráty nitrooční tkáně	S 05.3
s cizím tělesem	S 05.5
s výhřezem nebo ztrátou nitrooční tkáně	S 05.2
Ruptura oka	
bez prolapsu nebo ztráty nitrooční tkáně	S 05.3
s prolapsem nebo ztrátou nitrooční tkáně	S 05.2
Nekróza skléry	H 15.8
Nekróza rohovky	H 18.4
Poranění očnice, orbitální krajiny penetrující (s cizím tělesem)	S 05.4
Poranění sítnice	S 05.8
Poranění sítnice penetrující	S 05.6
Kontuze očního bulbu	S 05.1
Trhlina, roztržení, ruptura sítnice retinální	
bez odchlípení	H 33.3
s odchlípením	H 33.0
Dislokace čočky traumatická	S 05.8
Prolaps sklivce	H 43.0
Prolaps očního implantátu	T 85.3

Komplikace nitrooční čočky	T 85.2
Subluxace čočky	H 27.1
Komplikace oční pooperační	H 59.9
Endoftalmitis (akutní, infekční, metastatická, subakutní)	H 44.0
určená NJ	H 44.1
Glaukom maligní	H 40.2
při dislokaci čočky	H 40.5
postinfekční	H 40.4
při očním traumatu	H 40.3
při poruše čočky NJ	H 40.5
Nitrooční krvácení	H 43.1
Krvácení cévnatky (expulsivní)	H 31.3
Seznam výkonů:	
75119, 75147, 75151, 75149, 75155, 75219, 75221, 75223, 75227, 75335, 75371, 75373, 75377, 75379, 75381, 75213, 75231, 75311, 75313, 75317, 75321, 75323, 75325, 75327, 75329, 75331, 75333, 75337, 75339, 75341, 75343, 75345, 75347, 75348, 75349, 75351, 75353, 75355, 75357, 75359, 75361, 75363, 75365, 75369, 75375, 75391, 75397, 75411, 75415, 75417, 75419, 75425, 75427, 75429, 75431, 75437, 75439, 75441, 75445, 75447, 75449, 75453, 71823, 56419	

čl. 4

Personální, materiálně technická a organizační kritéria pro Vitreoretinální centra

1) Personální kritéria

a) Nejméně 5 plných úvazků lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie

z toho 1 úvazek lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie s minimálně desetiletou praxí v oboru oftalmologie zaměřenou na vitreoretinální chirurgii

z toho nejméně 2 úvazky lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie s minimálně pětiletou praxí ve vitreoretinální chirurgii

z toho nejméně 2 úvazky lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie s minimálně 3-5 letá praxí v oboru oftalmologie zaměřenou na diagnostiku a léčbu zadního segmentu oka

b) „Nelékařští zdravotničtí pracovníci splňující požadavky na způsobilost dle zákona [č. 96/2004 Sb.](#), o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, požadavky na činnosti dle vyhlášky [č. 424/2004 Sb.](#), kterou se stanoví činnosti

zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, a požadavky na počty dle vyhlášky č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů.“

2) Materiálně technická kritéria (minimální požadavky)

1. Přístrojové a prostorové vybavení:

V rámci zdravotnického zařízení nejméně 1 samostatný vitreoretinální sál s jedním operačním stolem a přístrojovým vybavením:

operační mikroskop s inverzním systémem
vitrektom pro chirurgii předního i zadního segmentu oka
fakoemulzifikační jednotka
endolaser
nástroje k PPV (= pars plana vitrektomie) a chirurgii sítnice
kryokoachirurgická jednotka
keratoprotézy
fundus kamera včetně možnosti provádění angiografie
digitální laserové zobrazovací systémy oka
laserové přístroje k ošetření předního i zadního segmentu oka
oftalmoskopy přímé i nepřímé včetně vyšetřovacích čoček
ultrazvuk - a, b systém včetně biometrie

2. Lůžková část - standardní lůžkové oddělení s nejméně 15 lůžky

3. Ambulantní část - provoz 24 hodin

3) Organizační kritéria

Vitreoretinální centrum zajišťuje 24 hodinovou dostupnost specializované zdravotní péče o akutní onemocnění zadního segmentu oka. Vitreoretinální centra jsou proporcionálně rozmístěna po celém území republiky. Tato opatření v žádném případě neomezují občana ve svobodné volbě zdravotnického zařízení, ale klade si za cíl dostupnost specializované zdravotní péče pro nemocné, jejichž zdravotní stav to vyžaduje.

Vedoucími lékaři Vitreoretinálních center musí být lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie a minimálně desetiletou praxí v oboru oftalmologie zaměřenou na vitreoretinální chirurgii.

Vitreoretinální centrum zajišťuje jak specializovanou vitreoretinální péči (pro 1 000 000 - 2 000 000 obyvatel), tak veškerou lůžkovou péči o pacienty s nemocemi oka pro daný počet obyvatel.

4) Ostatní kritéria

Vitreoretinální centrum musí zajišťovat i další významné funkce:

- zajišťuje praktickou výuku magisterského studia lékařství, doktorského postgraduálního studia absolventů lékařských fakult,
- Vitreoretinální centrum musí mít platnou akreditaci pro specializační vzdělávání lékařů v oboru oftalmologie,

- provádí výzkum v oblasti očních chorob. Aby mohlo Vitreoretinální centrum tyto role plnit, musí mít zajištěny pracovníky se zkušenostmi v oblasti výzkumu. U pracovišť, která tuto podmínku v době vydání Věstníku nesplňují, lze akceptovat dobu 5 let, do kdy si takového odborníka musí vychovat nebo najít,
- Vitreoretinální centrum musí mít vytvořen dlouhodobý vzdělávací program pro lékaře i další zdravotnické pracovníky ve formě celoživotního vzdělávání,
- Vitreoretinální centrum by mělo ročně provádět minimálně 450 vitreoretinálních chirurgických zákroků, aby byla zajištěna kvalita péče a erudice zdravotnického personálu,
- Vitreoretinální centrum v případě nutnosti zajišťuje také následnou péči. (Následná péče zahrnuje: pooperační kontroly do doby předání pacienta do péče spádového oftalmologa, v případě potřeby spádového oftalmologa pak provedení nutného konziliárního vyšetření a/ nebo ošetření pacienta.),
- Vitreoretinální centrum spolupracuje s pracovištěm soudního lékařství.

Příloha č. 1

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR
Příhláška k zařazení do sítě

Zdravotnické zařízení:

.....
.....

Pracoviště:

.....
.....

Úplná adresa:

.....
.....

IČZ:

DIČ:

Statutární zástupce:

.....
.....

Telefon:

e-mail:

FAX:

Přihlašuji se tímto k zařazení do sítě Vitreoretinálních center

Svým podpisem na této žádosti potvrzuji, že:

1. všechny údaje uvedené v žádosti a přílohách jsou pravdivé
2. dodržím všechny podmínky a kritéria stanovená Věstníkem MZ ČR, každou změnu oznámím neprodleně Ministerstvu zdravotnictví nebo jinému zřizovateli a zdravotním pojišťovnám a umožním kontrolu jejich plnění
3. souhlasím s tím, aby pro potřeby zhodnocení dosavadní činnosti zdravotnického zařízení poskytla zdravotní pojišťovna komisi potřebná statistická data (netýká se osobních údajů o pacientech).

Podpis statutárního zástupce a razítko ZZ

V dne

Vyplněnou a podepsanou písemnou **příhlášku zašlete do 30 dnů od uveřejnění Věstníku MZ** na adresu:

Ministerstvo zdravotnictví ČR, odbor zdravotních služeb
MUDr. Markéta Brabcová (marketa.brabcova@mzcr.cz)
Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2

Dokumentace k žádosti statutárního zástupce o zařazení do sítě Vitreoretinálních center ČR

Výčet zdravotních pojišťoven (ZP), s nimiž má pracoviště uzavřenu v daných odbornostech smlouvu o poskytování zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění (všechny ZP).

Kopie statistického výkazu pracoviště za 3 předešlé kalendářní roky pro ÚZIS, bez zřetele k případným změnám osoby vedoucího pracovníka, názvu nebo sídla zdravotnického zařízení (ZZ).

Počet pacientů, jimž pracoviště provedlo zdravotní výkony uvedené v čl. 3 v intervalu od 1.1. do 31.12. předešlého kalendářního roku.

Jména, kopie dokladu o nejvyšší dosažené kvalifikace a výše úvazků odborného zástupce a všech pracovníků, kteří jsou nositeli výkonů v oborech oftalmologie, v období od 1.1. do 31.12. posledního ukončeného kalendářního roku.

Organizační struktura pracovišť, která jsou součástí této přihlášky, a jejich organizační vztah k dalším pracovištím příslušného zdravotnického zařízení (nebo přiložit vnitřní organizační strukturu nemocnice).

Stručný popis prostorového uspořádání pracoviště, které souvisí s výkonem oftalmologické péče.

Výrobní značky a rok výroby vybavení souvisejícího s výkonem akutní vitreoretinální péče v oboru oftalmologie (vypište všechny přístroje uvedené v textu Vitreoretinální péče v ČR).

Výčet spolupracujících pracovišť v rámci zdravotnického zařízení, které se přímo podílejí na péči o pacienty s akutní vitreoretinální problematikou a jejich časová dostupnost.

Popis způsobů vnitřní kontroly kvality.

Kopie výroční zprávy ZZ za poslední ukončený kalendářní rok.

Popis (okresy či kraje, počty obyvatel) oblasti, z níž pracoviště zejména přijímá všechny akutní vitreoretinální případy a oblasti, z níž pracoviště přijímá pouze nemocné k superspecializovaným výkonům.

Kopie rozhodnutí MZ o udělení akreditace pro specializační přípravu lékařů v oborech

oftalmologie.

Seznam pracovníků, kteří jsou registrovanými školiteli postgraduálního doktorského studia.

Seznam přidělených grantů na výzkum a vývoj v oblasti zdravotnictví za posledních 5 let.

Seznam 10 nejkvalitnějších publikací v odborném tisku za posledních 5 let a počet všech publikací za stejné období.

EPIS